

SPD RADIŠE vabi na

kulturno prireditev ob zaključku delovne sezone in ob 55. obletnici prenanstva in upora skupaj z Zvezo slovenskih izseljencev

v nedeljo, 6. julija 1997, ob 14. 30
Na ogled bo tudi razstava dokumentov o prenanjanju koroških Slovencev. V drugem delu prireditve bodo nastopili pevke in pevci iz Tacna pri Ljubljani.

Prisrčno vabljeni!

Kontaktne komite je zasedal v Celovcu

VCELOVCU je te dni zasedal kontaktne komite, ki deluje v smislu povezovanja Koroške in Slovenije. Na dnevnem redu so bila predvsem vprašanja gospodarskega značaja, ob tem pa so izširno obravnavali tudi turizem, šolstvo, ekologijo in promet.

Slovensko delegacijo je vodil državni sekretar pri ministrstvu za zunanje zadeve Ivo Vajgl, koroški pa je načeloval namestnik glavarja dr. Michael Ausserwinkler.

Gospodarsko sodelovanje

V stališču za javnost je bilo skupno ugotovljeno, da se gospodarski kontakti izredno naglo večajo, izmenjava blaga pa je že v višini 15 milijard šilingov. Slovenija pa je na 12. mestu glede trgovanja z Avstrijo, to je še pred japonsko. Največji problemi so na področju transporta, saj imata deželi premajhne kontingente, ki dovoljujejo prehod tovornjakov. To pa je spet povezano z ekologijo, kajti v Sloveniji so sklenili zaradi varstva okolja precej predpisov za omejitev težkega prometa. Prav tako je premalo mednarod-

nih mejnih prehodov, zato bo treba preurediti in usposobiti tudi prehod na Jezerskem, kjer je največji problem seveda ozka in vijugasta cesta. Na Pavličevem sedlu pa dela potekajo v zadovoljivem obsegu na obeh straneh meje in bo odprt skoraj

vse leto, razen če ne bo sneg prevelika ovira. S tem bo tudi dolina Bele bolj vključena v meddržavni promet in trgovinsko izmenjavo.

550 raznih avstrijskih podjetij ima že svoje podružnice v Sloveniji. **Str. 2**

Izčrpnih pogovorih med političnimi predstavniki Slovenije in Koroške so potekali v Celovcu v očitno zadovoljstvo obeh partnerjev, ki usklajujeta vprašanja, zadevajoča obe državi Foto: Gianluca Faccio

Iz vsebine

PODPECA Proslava pri Peršmanu

Tudi letos se je vabilu na svečanost v spomin pobitim enajstim članom družine pri Peršmanu prišla poklonit množica ljudi **stran 2**

GLASBENA ŠOLA Pozitivni premiki

Nov odbor glasbene šole na Koroškem se je z vso vnemo lotil dela, ki ga bo nadaljeval v smislu njenih ustanoviteljev ter z odprtostjo. Stališči B. Hartmana in R. Verdela **stran 3**

ŠENTJAKOB Premiera Brechtove Opere

Opera za tri groše v režiji Marjana Štikra je bila spet eden od gledaliških doživetij na Koroškem. Joža Rovšek jo priporoča za ogled **stran 5**

KNJIŽNICA Bralne značke

Tudi letos so otroci za vneto prebiranje slovenskih knjig dobili bralne značke na prireditvi v Mladinskem domu **stran 7**

PREBLISK

■ Če začne človek razmišljati o izbruhih sovraštva, kakršni skoraj dnevno prihajajo iz ust predstavnikov NSKS, ga popade groza. Obdolžitve izdajalstva, ogrožanje »zdravega jedra«, povzročanje asimilacije, da ne govorim o tem, kako čisto osebno difamirajo predsednika ZSO in sosveta za Slovence dr. Sturma. Kjer zmanjka stvarnih argumentov, se poslužujejo pač neresnic.

Nepripravljenost predsedstva NSKS za vsakršne konstruktivne pogovore z ZSO ali za sodelovanje pri oblikovanju zahtev do državnih gremijev je seveda največja ovira za kakršnokoli izboljšanje odnosov. Žal je za tem blatenjem razpoznavni si-

stem: gre predvsem za to, da bi prepričali atije in mame iz Slovenije, da bi »porednemu« otroku ne dajali več žepnine, kar delno že uspeva. ZSO je lani dobila iz Slovenije bistveno manj denarja kot NSKS, študentje z Dunaja, ki si upajo

izreči kakšno grenko, so ostali na suhem. Tako »financira« pliberški kulturni dom predvsem levica, saj priteka zanj iz materinih grudi ravno toliko manj, kot gre za dom (letos bo dobil spet »izredno« subvencijo).

Mnogi v Sloveniji pa z zadovoljstvom in radi nasedajo intrigam. Divide et impera!

S. W.

Deli in vladaj!

SPD »BOROVLE«
vabi na koncert

Iztoka Mlakarja

**v soboto
5. julija 1997
ob 19. uri
pri Cingelcu na Trati.**

■ Ob 18. uri bo radijska oddaja v živo po željah poslušalcev.

■ Vstopnina 130.- šil, mladina 50.- šil.

Stoisić: licence za oddajanje v jezikih manjšin

Govornica za manjšine v parlamentu Terezija Stoisić (Zeleni) zahteva od novega regionalnega urada, da mora upoštevati pri dodelitvi frekvenc tudi manjšine. Za zastopnost različnih mnenj v Avstriji je neobhodno potrebno, da so radijske oddaje dostopne tudi manjšinam. V tem smislu so za licenco zaprosili na Gradiščanskem (Radio Mora) ter na Koroškem (Agora in Korotan), pri tem pa naj bi tudi upoštevali

dvojezičnost teh področij. »To odgovarja tudi zakonskim predpisom, po katerih morajo biti frekvence razdeljene z ozirom na raznolikost mnenj in regionalnega poročanja. Prav jeziki manjšin označujejo regionalnost in so faktor identitete za mnoge na Gradiščanskem in Koroškem.«

Deželni studii ORF so s svojimi programi v jezikih manjšin ubrali pravo pot. Manjšinsko politično pa je pomembno, da pridejo na vrsto tudi privatni oddajniki, ki bodo zadovoljivo upoštevali jezike manjšin. Potrebno je zagotoviti enakopravnost v možnostih in konkurenčno sposobnost.

Na vsak način pa je treba ustvariti pogoje, da manjšinski jeziki ne bodo postali žrtev komercializacije, ki jo je pričakovati v konkurenčnem tekmovanju novih radijskih postaj.

Peterle spet predsednik SKD

Na izrednem kongresu Slovenskih krščanskih demokratov preteklo nedeljo v dolenski prestolnici Novem mestu je bil Lojze Peterle ponovno izvoljen za predsednika. Tokrat kongres ni potekal tako gladko kakor vsi dosedanja, saj se je v vrstah krščanske demokracije po strankinem neuspehu na zadnjih volitvah ustvarila dokaj močna alternativa, ki je že pred dvema mesecema s peticijo zahtevala odstop Peterleta in vseh vodstvenih organov. Tudi na izrednem kongresu je bilo vroče, mnogi delegati, med drugim tudi prejšnji generalni sekretar Edvard Stanič, so krivdo za zaton in volilne neuspehe stranke očitali prav Peterletu. Po Staničevih besedah pri krščanskih demokratih ne gre za krizo identitete, ampak za krizo vedenja o tem, kako se vodi tako podjetje kot je stranka.

Peterle je govoril predvsem o napakah vlade v prejšnjem mandatu, priznal napako, da krščanski demokrati jeseni 1994. leta niso izstopili iz koalicije z Drnovškovo liberalno demokracijo, a odgovornost za to pripisal širšemu vodstvu stranke. Za volilni neuspeh pa je po njegovem mnenju krivo prav sodelovanje v vladi v koaliciji z liberalno demokracijo.

Ob volitvah je Petrele od 145 oddanih prejel 94 glasov, njegov protikandidat Primož Bulc pa 47. Napovedal je povrnitev ugleda stranke in njeno ustrezno umestitev v slovenskem političnem življenju. **J. R.**

TAKE koncentracije vojaške moči in militarističnega duha, kot smo ga doživeli v Sloveniji ob šestem rojstnem dnevu države, v zgodovini slovenskega naroda še ni bilo. Ena sama ameriška letalonosilka, stara sicer že 30 let, ki nosi ime po ubitem predsedniku J. F. Kennedyju, je popolnoma zasenčila tistih nekaj kilometrov slovenske obale.

Strašansko velika in na njej toliko sodobnega orožja, častnikov in najmoderneje tehnologije, kot ga ne premore mlada slovenska vojska, pa še dobršen vojaški potencial severne ali vzhodne sosedne ne.

Ni mi šlo v glavo, zakaj je letalonosilka prispela na »turistični«

obisk prav v času, ko je nepisani vladar sveta Clinton jasno rekel Sloveniji, da ni mesta zanj v NATO paktu in ko se EU ne more odločiti, ali bo imela svoje meje na Kolpi ali na Karavankah. Razkazovanje moči in simbol popolnega obvladovanja s silo je Slovence izjemno navdušilo. Vojaški duh je prevzel tisoče, ki so se ure in ure gnetli na vročem soncu in v strjenih kolonah okupirali koprski pristan.

V času nastajanja slovenske pomladi, v času zagnanosti in poguma proti okostenosti in v državi, ki jo je povezovala samo še zgodovina in ko so izpadle prve opeke berlinskega zidu, takrat mi je bil všeč nov in mlad veter, ki je v bistvu kazal na pozitivne vrednote razvitega sveta. Besede, članki in javno nastopanje zagovornikov mi-

KOMENTAR

Aleš Kardelj

rovne gibanja, vse to je prepričalo mnoge, da se lahko lepo živi in rešuje medsebojne konflikte tudi brez nasilja in prelivanja krvi. Slovenci smo bili takrat še brez svoje vojske; vključeni zgolj v enote JLA in kot njen

podaljšek: teritorialna obramba. Danes je to naivno, ampak res sem verjel, da bomo v novi, samostojni državi kot oaza miru, blaginje, ljubezni in brez orožja predstavljali mali raj v osrčju Evrope.

Napaka in zmota obenem. Vse se je zasukalo drugače. Upanje, da bo res kdaj tako, mi sicer ostaja, a vedno manj ga

Mirovnikov ni več

je. Prav so imeli tisti, ki niso v tistem času verjeli, da brez sile ne bo šlo in ki so zbrali pogum in orožje, ki je kasneje še kako prav prišlo. Danes so razmerja moči in politike drugačna. Najbolj vneti mirovniki osemdesetih let so postali militaristi, poraja se nov duh in nova strategija. In prav tu se zastavlja vprašanje nebogljenosti in smisla oboroževalne tekme male države, ko pa karte mešajo in odločitve sprejemajo tisti iz letalonosilke, ki je počitnikovala v koprskem zalivu oz. tisti, katerih simbol moči je.

Komaj smo se rešili nadvlade enega militarizma, že rinemo v drugega. Nihče me še ni prepričal, da ni vredno spet poskusiti z mirovniškim gibanjem, s politiko brez vojske in z vizijo demilitarizirane dežele pod Alpami. ■

MEDDRŽAVNI STIKI

Kontaktne komite ...

Povezovanje treh regij

V okviru EU pa poteka program »Partnership« med Slovenijo, Koroško in Furlanijo, v katerega so vključena mala in srednja podjetja teh regij. Na ravni gospodarskih zbornic so se dežele domenile za skupno trgovsko regijo.

Državni sekretar Vajgl je še poudaril, da so tudi obojestranski odnosi vedno boljši in blizu tistega, kar imenujemo dobro sosedstvo. Med vladama na Dunaju in v Ljubljani prav tako poteka produktiven dialog v smislu sodelovanja. Slovenija je zelo zainteresirana za modernizacijo mejnih prehodov, v načrtu pa je tudi modernizacija vseh mostov, ki stojijo na poti z Jezerskega. Meja naj bi bila čim bolj odprta in Slovenija se že zdaj trudi, da bi izpolnila norme Šengenskega sporazuma.

Medsebojne predstavitve

Prvo mesto ob razgovorih je zavzemala seveda gospodarska tematika. Jeseni se namerava Slovenija predstaviti v Celovcu na

širši bazi, ob tej priložnosti naj bi se predstavila tudi s kulturnimi ponudbami. Vabilo Koroški, da priredi kaj takega tudi v Ljubljani, pa je bilo že tudi izrečeno.

Vodne rezerve, ekologija

Pogovor je tekkel tudi o koriščenju vodnih rezerv v osrčju Karavank. Strokovnjaki so raziskali področje in pogovori o harmonizaciji koriščenja pitne vode potekajo v konstruktivnem duhu.

Manjšinsko vprašanje

Vajgl je bil mnenja, naj bi tako Slovenija kot Avstrija oz. Ko-

PODPECA

Svečanost pri Peršmanu

VŽGOČEM in soparnem vrenju preteklo nedeljo se je na tradicionalni spominski svečanosti za enajst Peršmanovih pobitih žrtev zbralo precejšnje število nekdanjih borcev, protifašistov in demokratov z obeh strani meje. Kmalu po začetku prireditve, po akordih šmihelske godbe na pihala, so se na nebu že pojavili grozeči oblaki, spremljalo pa jih je zamolklo grmenje. Novi predsednik ZKP in prijatelj protifašističnega odpora Peter Kuhar je v pozdravnem govoru obiskovalce potolažil, da to niso sovražne granate. Prireditve je lepo potekala po programu, vodila pa jo je tajnica Vida Obid. Svečanosti se je udeležilo tudi kar precej častnih go-

stov: dr. Kurt Wegscheidler iz avstrijskega socialnega ministrstva in njegov kolega iz slovenskega Janko Stušek, poslanka Zelenih Terezija Stoisić in predsednik ljubljanske Združene liste socialdemokratov dr. Lev Kreft, častni predsednik ZKP Janez Wutte-Luc, Jože Bačnik od slovenske republiške borčevske organizacije, predsednica ZSZ Milka Kokot in predsednik ZSI Jože Partl ter dr. Marjan Sturm, predsednik ZSO, Narodni svet pa je zastopal njen podpredsednik mag. Vladimir Smrtnik.

»Težave, ki so in bodo nastopale med nami na Koroškem, skušajmo reševati v spoštovanju drug do drugega. Nikakor pa ne obremenjujmo z njimi to prosla-

vo in ljudi, ki so se tu zbrali, in pridobitev, ki smo jih dosegli s skupno borbo in zmago nad fašizmom«, je ob začetku apeliral predsednik Kuhar.

Zelo odmevno sta svečanost pozdravila dr. Kurt Wegscheidler in mag. Terezija Stoisić. Janko Stušek je Zvezi koroških partizanov obljubil nadaljnjo pomoč Slovenije, spregovoril je predsednik Ljubljanske ZLSD dr. Lev Kreft, predstavnik istrsko-reškega območja zveze borcev na Hrvaškem je potožil, kako je Tujmanova oblast razvrednotila njihov protifašistični boj in na vrsti je bil podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev mag. Vladimir Smrtnik. S tem nastopom pa se je spominjanje tudi zaključilo. Njegovi očitki Zvezi slovenskih organizacij so izzvali njenega predsednika dr. Marjana Sturma, da je v žep vtaknil napisani govor in moral pač reagirati na Smrtnikove iztirjene izjave.

Kulturni program je glasbeno poleg šmihelske godbe oblikoval mešani pevski zbor kapele »Zarje«, Mitja Šipek je prebral svoje prozno besedilo Očenaš za Peršmanove žrtve, nastopili so recitatorji iz Slovenije, trinajstletni harmonikar pa je po svečanosti skrbel za vzdušje.

Jože Rovšek

Častni gostje, med njimi tudi L. Kreft, K. Wegscheidler in T. Stoisić Foto: SV

»Kriv je tisti, ki vojno začne«

TO SO bile med drugim besede predstavnika socialnega ministrstva dr. Kurta Wegscheidlerja na spominski pro-

slavi pri Peršmanu in dodal, da se napadeni z vso moralno pravico in dolžnostjo mora postaviti v bran.

Kljub pozivom in dogovorom predsednika Zveze koroških partizanov Petra Kuharja, da na spominski proslavi pri Peršmanu narodno-politični spori naj ne bi bili tema govorov, temveč dostojno spominjanje na nacistična grozodejstva, je podpredsednik NSKS zlorabil svečano prireditve in v svojih »pozdravnih« besedah napadel politiko ZSO, ki da je zapustila pot borbe za uresničenje v členu 7 zajamčenih pravic koroških Slovencev, za katere so se borili partizani, in prezentiral svojo organizacijo kot edino, ki da se še bori za narod. Za dokaz temu je navedel pamflet brambovskih organizacij, ki da zato napadajo le še NSKS in se zahvalil ZKP za prireditve pri Peršmanu. Kaj res misli gospod podpredsednik Smrt-

nik, da imajo koroški partizani tako kratek spomin in ne vedo več, katera organizacija jih brani in ščiti vsa desetletja po koncu druge svetovne vojne pred napadi koroških nemških nacionlistov in pred obrekovanji iz vrst NSKS?

Zgodovina je s kolaboraterji Hitlerjevega režima na znanstveni ravni že davno opravila, ko je NSKS predlanskem podelil bivšemu domobrancu celo Tischlerjevo nagrado za zasluge za narod. Če bi bila zmagala njegova ideologija, bi bili vsi skupaj nekje hlapci v »rajhu« in se res ne bi mogli boriti za uresničenje kakega člena 7.

Temu postavljanju zgodovine na glavo se je predsednik ZSO Marjan Sturm jasno in ostro zoperstavil ter spomnil na to, da se je desetletja trajajoče zavzemanje ZSO za priznanje borbe koroških partizanov kot prispevek k osvoboditvi obrestovalo in so partizani deležni čedalje večjega priznanja. To se zrcali tudi v uspešno vodenem procesu proti Ingomarju Pustu, ki ga je avstrijsko sodišče zaradi obrekovanja partizanov v dveh instancah že obsodilo. Antifašizem danes pa da pomeni voditi odprto in pluralistično politiko ne pa oblastni boj za vsako ceno znotraj manjšine, je Sturm končal svoja izvajanja.

Da je predsednik ZSO govoril številnim obiskovalcem iz duše, je potrdil večkratni vmesni aplavz navzočih.

Vida Obid, tajnica ZKP

M. Ausserwinkler in I. Vajgl v razgovoru

Foto: SV

Krško bo še delovalo

Ivo Vajgl je poudaril, da bo konec jedrske elektrarne v Krškem slej ko prej, saj so tudi v Sloveniji mnenja,

da je taka energija časovno omejena. V nasprotju z vestmi v avstrijskem tisku pa je izjavil, da nihče ne povečuje elektrarne, temveč da so investicije namenjene izključno vzdrževanju in večji varnosti. Krško da je tudi pod drobnogledom slovenske javnosti, ki se zavzema za svojo varnost.

S. W.

SLOVENSKA glasbena šola na Koroškem je preteklo soboto, 28. junija, imela pri Cingelcu na Trati svojo redno letno konferenco. Tokratna se je od prejšnjih bistveno razlikovala po tem, ker so na njej potrdili docela nove smernice za prihodnje delovanje in upravljanje šole.

Temelj za to spremembo pri glasbeni šoli so položili že na letošnjem občnem zboru, ki je pomenil pravo prelomnico v dosedanem upravljanju te izobraževalne ustanove. Novi predsednik društva Glasbena šola, ki je nositelj šole, je postal pedagog in zborovodja mag. Božo Hartman iz Škocjana, za ravnatelja šole pa je bil soglasno izbran glasbeni pedagog in zborovodja mag. Roman Verdel iz Borovelj.

V soboto so udeleženci konference potrdili Romana Verdelja za novega ravnatelja, dosedanjemu pedagoškemu vodji prof. Lovru Sodji iz Ljubljane pa so se prisrčno in iskreno zahvalili za dolgoletno delo v prid glasbene šole. Predsednik Božo Hartman mu je v znak zahvale in priznanja podaril delo akademskega slikarja Kristijana Sadnikarja.

Novi odbor društva Glasbena šola in novega ravnatelja čakajo veliki izzivi, ki bodo zahtevali veliko energije, požrtvovalnosti in predvsem preudarnosti ter modrosti. Tako je slej ko prej odprt odnos glasbene šole do dežele, treba bo dolgoročno zagotoviti finančno osnovo, kadrovanje je za vsako iz-

GLASBENA ŠOLA

Z novim vodstvom v novo delovno obdobje

obraževalno ustanovo osrednjega pomena, razmisliti bo treba o popestritvi šolske ponudbe. O teh in drugih vprašanih smo se

NAŠA glasbena šola ima od sedaj naprej ravnatelja, ki jo bo vodil administrativno-pedagoško. To je Roman Verdel, od njega si pričakujem veliko. Jaz sem predsednik upravnega odbora, ki je pristojen za društveno-formalne stvari. Kajti mi moramo te funkcije strogo deliti, da razbremenimo odgovorne osebe, ki se lahko potem z vso energijo posvečajo svojim nalogam. Ena od konkretnih nalog, s katero se mora vodstvo društva Glasbena šola zelo temeljito spoprijeti, je usklajevanje in ureditev odnosa do dežele oz. odgovor na pogosto vprašanje, ali naj se glasbena

BOŽO HARTMAN, PREDSEDNIK GŠ

Za usklajen odnos z deželo

šola ne bi le vključila v deželno glasbeno šolo. Za nas je popolnoma jasno, da mora naša glasbena šola ohraniti in obdržati svojo samostojnost, kar pa sploh ni ovira za sprejemljive rešitve skupno z deželo. Sedaj imamo tozadevno pozitivne signale od deželne vlade. Kulturni referent Michael Ausserwinkler je bil v pogovorih zelo odprt, tako da smo dobili vtis in

pogovorili s predsednikom in ravnateljem glasbene šole, Božom Hartmanom in Romanom Verdalom.

Za konec leta pa še »gasilska« slika, odgovorna magistra za glasbeno šolo

DANAŠNJA konferenca je pokazala, da je vzdušje v glasbeni šoli in med učitelji zelo dobro, vsi si prizadevajo, da bi kar največ postavili na noge, da

razvojne možnosti. Ker pa vemo, da brez dobre, temeljite in široke izobrazbene baze ni vrhunskih dosežkov, bomo prav tu delali zelo skrbno, tako da bomo dijakom omogočili, da se sami odločijo, katero pot glasbenega udejstvovanja bodo izbrali. Mi jim bomo skušali nuditi dobro izobrazbo in dobre pogoje za poznejšo odločitev. Po štirih letih naj ima dijak občutek, da obisk glasbene šole ni bil zamanj ampak da razpolaga z dobrim glasbenim znanjem, ki ga usposablja za nadaljnje glasbeno udejstvovanje in ga lahko pokaže in uporablja v zborih ali kakšnem ansamblu. Morda se bodo tako polagoma razvili novi ansambli, instrumentalne in pevske ali glasbene skupine. V šoli in na splošno moramo biti zelo fleksibilni, da bomo v pravem času znali najti in ponuditi pravilne rešitve.

Glasbena šola ima trenutno v 27 oddelkih nad 400 dijakov in nad 40 učiteljev. Razveseljivo je, da raste število domačih učiteljev, prav v teh dneh jih je spet nekaj zaključilo študij in bodo od jeseni naprej delovali pri glasbeni šoli.

O prihodnosti šole bi rad dejal, da moramo čim prej priti na skupno raven z deželno glasbeno šolo. Zdi se mi pa posebej važno, da ostane šola samostojna in da sodelujejo tudi učitelji iz Slovenije, ki so nam v veliko oporo.

Optimističen sem, da se bodo stiki z deželno vlado obrestovali, glede števila dijakov pa je tako, da se prihod novih in odhod starih številčno ujemata.

ROMAN VERDEL, RAVNATELJ GŠ

Dvigniti kakovost

bi se kvaliteta glasbenih šol dvigala. Mi imamo le veliko odgovornost do mladine, do staršev, ki nam zaupajo svoje otroke in pa do celotne slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Moji oz. naši cilji so: kakovostno delo, večja navzočnost v javnosti in v medijih, ter pospeševanje tako vrhunskih kot širokih glasbenih dosežkov, kar pomeni, da bi radi imeli nekaj dijakov, ki bi glasbeno šolo zastopali na vrhunskih srečanjih. Te dijake bi seveda dodatno in načrtno pospeševali in jim nudili potrebne

občutek, da je dežela pripravljena upoštevati samostojno glasbeno šolo. Važno je, da se naša glasbena šola v javnosti uveljavi kot priznana in kakovostna ustanova, kot predsednik upravnega odbora bom napel vse sile, da bomo poskrbeli za primerne in potrebne pogoje. Izkušnje, ki sem jih dobil v svojem doslejnjem predsedovanju, so zelo dobre in me navdajajo z optimizmom, da bomo naloge skupno in vzajemno zmogli v prid mladine in glasbene šole.

DAN GOSPODARSTVA V BOROVLJAH

Z jezikovnim znanjem kos novim izzivom

TRETJIČ že so slovenski gospodarski dejavniki na Koroškem kot Posojilnice-Bank, Zveza-Bank, Zadruga-market priredili v četrtek, 26. junija zvečer, dan gospodarstva v boroveljski mestni hiši. Prireditelji, ki se ji je pridružila društveno organizirana Slovenska gospodarska zveza, je bila eden od pomembnih dogodkov v letošnjem boroveljskem in tudi manjšinskem terminskem kalendarju, nastop ljubljanske filharmonične skupine Camerata labacensis pa je bil seveda glasbeni vrhunec uspelega večera.

Kakor je za take prireditve običajno, tudi v petek ni manjkalo pozdravov in nagovorov. V imenu prirediteljev je navzoče, med njimi predstavnike gospodarskega, političnega, kulturnega in tudi konzularnega utripa, pozdravil moderator Marjan Velik. Predsednik zadrugne zveze Willi Moschitz je v svojem govoru sprva opozoril na obliko združene samopomoči med koroškimi Slovenci, ki se je začela pred 125 leti z ustanovitvijo šentjakobske posojilnice, prve in najstarejše podeželske posojilnice v Avstriji, nadalje je poudaril napetost med rastočo brezposelnostjo, frustracijo mla-

dine nad politiko in neperspektivnostjo v poklicnem življenju na eni strani ter možnostmi dvojezično usposobljenih slovenskih koroških gospodarstvenikov na drugi strani, da bodo kos tem izzivom, s tem pa najbolj v pomoč svoji deželi in njenemu gospodarskemu razvoju.

Predsednik Slovenske gospodarske zveze Matevž Grilc je podčrtal pomen gospodarstva za obstoj narodnostne skupnosti in zaposlitve njenih pripadnikov v domačem okolju. Temu problemu da so koroški Slovenci v preteklosti posvetili premalo pozornosti, je dejal govornik.

Slovensko združništvo na Koroškem brez idealizma in delavnosti sodelavcev in odborov na podeželju in v centrali prav gotovo ne bi doseglo mesta, kakor ga sedaj zavzema v sklopu koroškega gospodarstva. Prireditelji v Borovljah je bila zato pravšnja priložnost, da se zaslužnim odbornikom in sodelavcem izreče zahvala in se jim podelijo odlikovanja. Zlato odličje sta dobila Peter Kuhar iz Železne Kaple in Lojz Gregorič iz Globasnice, srebrno odlikovanje pa so prejeli Alfred Krall iz Bistrice nad Pliberkom, Janez Hudl iz Globasnice, Hanzi Ora-

PRED dobrim letom so v Železni Kapli ustanovili otroški pevski zbor, ki ga od začetka neprej vodi glasbeni pedagog Slavko Mežek. V kratkem času je postal ta zbor pomembna obogatitev za kulturno življenje v Železni Kapli. V letošnji vignetni sezoni je bil zbor zelo aktiven in je imel kar nekaj zelo uspešnih prireditev, nastopov in gostovanj. Članica zbora Dana Smrtnik vam bo podrobneje predstavila njegove dejavnosti.

že z Resnice pri Borovljah, Hubert Ogris iz Šmarjete v Rožu in Šentjanščan Mihi Hafner. Čestitkam odlikovancem se pridružuje tudi uredništvo SV.

Kot že rečeno, je bil nastop Camerata labacensis višek večera. Instrumentalisti pod taktirko Lorisa Voltolinija in s solistko Moniko Skalar so prvi del posvetili Schubertu (simfonija v h-molu, št. 8, Rondo za violino in godala v a-duru), po odmoru pa so izvajali še kompozicije drugih skladateljev.

Prilagoditveni večerom pa je Posojilnica Bank v Borovljah omogočila gostom in občinstvu brezplačen ogled deželne razstave »vse je lov ...«. Odmev na to ponudbo in uslugo je bil precejšen.

ŽELEZNA KAPLA

Otroški pevski zbor »Zarja«

10. maja 1997 je naš otroški zbor iz Železne Kaple dobil obisk. Iz Bleda so se pripeljali otroci, da bi skupaj na materski proslavi zapeli nekaj novih pesmi. Prišlo je okoli 50 otrok. Popoldne so bili še v Celovcu, kjer so si ogledali svet v malem in svet reptilij. Naš pevovodja Slavko je tudi njihov glasbeni učitelj in skupaj smo zapeli nekaj pesmi. Poslušalci so bili navdušeni. Za slovo so nam podarili še lepo darilo z Bleda.

16. maja pa smo obiskali naše prijatelje na Bledu. Malo smo se zavozili, kljub temu pa smo pravočasno prišli v šolo. Otroci so nas že pričakovali. Skupni nastop smo imeli v šolski avli. Trije učenci naše kapelške ljudske šole so predstavili nas in naš znani kapelški običaj »Ante pante«. Po nastopu smo se slikali. Vsi skupaj pa smo si potem ogledali kratko igro, ki jo je predstavila skupina šestih otrok. Po kosilu smo si ob razlagah deklet ogledali blejski grad. Nato smo se s kočijami peljali okoli jezera. To je bilo za nas res doživetje dneva. Na lepi terasi ob jezeru smo

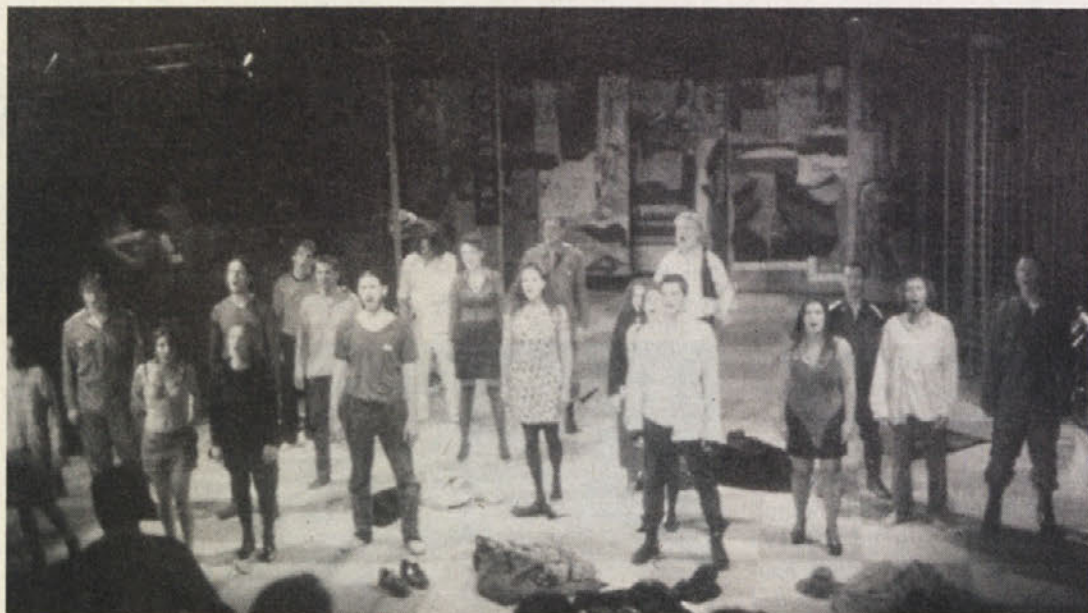
se okrepčali še z izvrstnimi kremnimi rezinami. Nikoli ne bomo pozabili tega dneva na Bledu.

21. junija pa je ekipa ORF z Danico Urschitz posnela naš zbor. V društveni sobi nad Zadružno smo morali večkrat zapeti isto pesem, da je bilo potem prav. Skupaj smo se peljali na kmetijo k mojemu dedu in moji babici na Obirsko, k Novaku. Tudi našo pesmarico, ki smo jo naredili skupaj z blejskimi otroki, so filmali. Po vsej kmetiji nas je kar mrgolelo. V različnih variantah so snemali zgodbo, ki smo jo prej zapeli. Iskali smo velik koš s pesmicami. Ko smo snemanje zaključili, smo se najedli domače pogache, potem pa smo se s starši peljali na športno igrišče, kjer so nas že čakali naši prijatelji z Jezerskega, ki so nam kar na igrišču zaplesali dva folklorna plesa. Z nogometno tekmo in z igrami smo zaključili pevsko sezono.

Veseli bomo, če bo jeseni še več otrok prišlo na pevske vaje pod vodstvom zmeraj veselega Slavka.

VSAKE toliko se človeku zgodi, da je pozitivno presenečen. Marjana Štikra, režiserja Brechtove Opere za tri groše, ne bom koval v nebo in mu pel glorijske, niti ne nameravam zapisati, da je bila šentjakobska predstava nenadkriljiva, moram pa mu, kot sem to storil že po premieri, izraziti spoštovanje. Zavzel se je in uspelo mu je. V koroški gledališki suši angažiranih tekstov je bil v letošnjem letu šentjakobski Brecht poleg podjunskega Kroetza pravi obliž. Nagibamo se pač h komedijam, ljudstvo naj se krohoti, ob tem pa čim manj misli. Opera za tri groše je iz drugačnega testa. Siromaštvo, podzemlje, subkulturnost v igri, dialogih, scenski postavitvi, izraznost, tako plemenita kot absurdna, je predstava v svojem bistvu poplemenitila, da smo imeli kaj od nje. Predvsem tisti, katerim boj za preživetje ni neznan, vrsta teh pa se bo le še pomnožila.

Štikar je oder zamenjal z dvorano, sicer nanj ne bi mogel spraviti vseh mizanscensko bogatih prizorov. Ta je bila vsekozi polna, brez odvečnosti prostora, kolikor pa ne, je nastopajoče fiksiral snop luči. Poseben čar so bili polosvetljeni godci (Mihi Malicha, Primus Sitter, Jozej Štikar in Hajnža Waluschnig) za mrežastim pregrinjalom, ki so po globini pro-

OPERA ZA TRI GROŠE

Množično ob zaključku predstave

Foto: H. W.

Ujela sta se: Francej in Karin Spitzer

Predstava gre pod kožo

stora delovali osvežujoče, kljub temu pa ne moteče. Dopolnjevali so izpovednost.

S dvakratnostjo vlog je 28-članski igralski kolektiv ustvarjal potrebno množičnost kot v »starih« Militarovih časih, berači in prosjaki so bili prepričljivi, njihova igra umestna, songi kljub koroščini pravšnji, iz podzemlja.

Dialoge bi Marjan lahko skrajšal. Vsaj za pol ure, brez nevarnosti za izpovednost. Tudi kak song bi lahko oskubil

za kako kitico. No, pa to je njegova odločitev, s stališča gledalca moram le reči, da se je predstava proti odmoru že nekoliko vlekla. Najhuje pa je, da igralci postanejo utrujeni, kajti triurno koncentracijo le težko zdržijo. To se je na premieri pokazalo na začetku drugega dela po odmoru, ko je napetost na krivulja kar precej padla. Na srečo so jo igralci spet napeli.

O vsebini »Opere« ne bi pisal, vsekakor je na določene trenutke pretresljiva, v tekstu pa je na pre-

tek življenjskih resnic, ki dajejo misliti. Brecht je pač Brecht!

Predstava deluje kompaktno, je razgibana, tokrat je glasba (v nasprotju s Peklensko pomarančo) sprejemljiva tudi za nekoliko starejše gledalce, vsekakor pa odlična. Kompliment Joziju Štikru!

Igralski ansambel za predstavo stoji. Kljub mnogim debutantom začetništva skoraj ni opaziti. Songi prekrivajo tudi kak diletantski spodrseljaj, ob njih pa kot da otrpne dogajanje. Pevsko so šentjakobčani in njihovi gostje v predstavi zelo dobri, rešuje pa jih tudi dobro ozvočenje.

Povezovalc v vlogi ljudskega peva Martin Zwitter je v obeh jezikih odličan in celo določa dinamiko predstave. Krst sta uspešno prestala Francej in Karin Spitzer-Simonitsch, ona celo bolje, Janko Zwitter je bil tokrat v svoji etično vprašljivi

vlogi suveren, njegova žena Hanca Pörtsch pa ga je z nekoliko zasebno igro ustrezno dopolnjevala. Lirično-emocionalna je bila Rozka Tratar (prizor na motornem kolesu – takih bi bilo lahko več!), Mirko Lepuschitz je pravi »tajflč«, dinamičen in pravšnji. Tu in tam je spominjal celo na Hitlerja.

Odlični so bili člani Messerjeve tolpe Marko Ferm, Hanes Gröblacher, Toni Isop, Francej Obiltschnig, Jozej Spitzer in v podvojeni vlogi Martin Zwitter.

Vidnejšo vlogo med berači je odigral Timej Wüster, preostali berači, cipe in stražnika, Daniela Errenst, Maja, Tonej in Breda Sticker, Aloisia Gomez ter Mitja Rovšek pa so s svojimi vlogami pomembno dopolnjevali predstavo.

Mogočno scenarijo je izdelal Tonej Reichman, za jezik (zelo dober) sta si prizadevali Ana Mlakarjeva in Simona Zorc-Ramovš, luč pa je profesionalno vodil Miha Dolinšek.

MLADINSKI DOM

Pestra zaključna prireditev

Dijaki v odrski predstavi s kritično vsebino

Foto: SV

PRETEKLI četrtek je priredila domska skupnost Slovenskega šolskega društva že tradicionalno sklepno prireditev. Na sporedu so bile tri točke: nastop violinistke Božene Angelove, odrska predstava »Hiša« Alenke Goljevšček v

režiji Marjana Bevka in plesna predstava. Igra »Hiša« v izvedbi gojencev in gojenk MD prikazuje vdor barbarstva v navidez miren in urejen svet, ki ob tem brž pokaže svojo nazadnost. Gre za neke vrste preizkušnjo, ob kateri se šele vzbudi

in zgradi odbor človečnosti. Vsebina je npravstvene in vzgojne narave. Kaže, kakšni bi morali biti, kakšni ne bi smeli biti. Mladi igralci in igralko so odlično igrali svoje vloge, med njimi pa se skriva tudi marsikateri talent. Plesalski par Dragan Gajič in Stefanija Di Nuzzo sta prav tako navdušila z nekaj standardnimi plesi številno publiko, ki je vse nastopajoče poplačala z burnim aplavzom.

Ravnatelj MD Jože Blajs se je zahvalil nastopajočim, še posebej režiserju Marjanu Bevku, Magdi Kropiunik in Slovenski prosvetni zvezi. Izrazil je pomen in željo po konstruktivnem sodelovanju med vzgojitelji in vodstvom doma s starši in dijaki, ki so vsi skupaj odgovorni za bodočnost mlade generacije.

Ob zaključku tega šolskega leta je bil tudi predstavljen domski list »Prepih«, ki pravi o bogati izvenšolski dejavnosti gojencev in gojenk Mladinskega doma.

M. Š.

KURT OSTBAHN V ŠENTJANŽU

Koncert, ki mu ni para

NE GRE za to, da bi ocenjevali kavliteto koncerta: Ostbahnov fan-club in tisti, ki ga imajo samo radi, so bili v soboto, 21. junija navdušeni. Kar pa je posebne pohvale vredno, je odlična organizacija zagnanih in predvsem mladih društvnikov, sposobnost tveganja in trdna vera v uspeh. Reklama za koncert je bila vidna na vsakem vo-

galu južne Koroške in po Celovcu, mladina je delala, kot bi jo kdo plačal in uspeh tudi ni izostal. Okoli 1500 ljudi je prišlo poslušat Ostbahnkurtija in Kombo, čeprav se je tresel bobnič v ušesih do skrajnosti, pa tudi prsni koš je vibriral v taktu tolkal. Ampak navdušenje je bilo nepopisno in poslušalci skupine kar niso mogli spustiti z odra.

Kurti Ostbahn baje doslej ni imel preveč dobrih izkušenj na Koroškem, zato pa je bil v Šentjanžu popolnoma odškodovan. Omeniti pa je treba tudi glasbeno skupino »1/2 Schläf«, ki je nastopila pred glavnim koncertom. Presenetila je s kvaliteto, dobrimi teksti, pa tudi z dobršno mero humorja, s katero se je predstavila.

Po lanskem koncertu Hardbradlerjev, kjer se je finančno ravno še izšlo, pa je letos kaka malenkost vendarle ostala tudi društvu ...

BAJTIŠE

Knjige za selski šoli

Kočanski šolarji so zapeli

ŠOLSKA skupnost Sele-Kot je pretekli petek, 27. junija, pri Lenčiji na Bajtišah izvedla kulturno prireditev, v okviru katere sta tajnik pobratene občine Škofja Loka Jernej Prevc in referent za kulturno dejavnost Svobljšak šolama na Kotu in pri Cerkvu podelila tisoč knjig, zbranih v okviru akcije »Podarimo knjigo zamejskim Slovencem«. Podobno pošiljko slovenske književnosti bojo dobili tudi šolarji iz Sovodenj na Tržaškem. Zastopniki občin, za

selsko občino je spregovoril podžupan Flori Jug, so poudarili, da je s tem bogatim darom dobilo pobratenje med občinama dodatno in globljo razsežnost in bogatejšo vsebino. Jug se je Škofjeločanom za knjižni dar lepo zahvalil.

Prireditve so popestrili šolarji kočanske šole, škofjeloški tamburaši in mladi kantavtor Peter ter obirski moški zbor »Valentin Polanšek«. Za ples pa so zagodli Karavanški fantje pod vodstvom Zdravka Maleja.

»PODJUNA« V PLIBERKU

Dober koncert z nepravim naslovom

Mešani pevski zbor »Podjuna«

Foto SV

PLIBERŠKA »Podjuna« je pretekli petek zvečer obetala več kot pa je mogla izpolniti. Naslov koncertnega večera je bil namreč »S pesmijo skozi stoletja«.

Koncert se je pod vodstvom Toneta Ivartnika sicer lepo začel z Jutranjo pesmijo Adama Bohoriča in pa s Trubarje-

vim Očenašem, toda že naslednja Adamičeva Pomladanska je za kar nekaj stoletij preskočila razvoj. Sledile so sodobna Jakoba Ježa Navada, Radovana Gobca Ne ouri, ne sejaj in pa Kosovel-Srebotnjakova Bori.

Vložek v koncertnem večeru je izpolnil otroški zbor »Mlada

Podjuna« pod vodstvom Vere Sadjakove. V njegovem nastopu je predvsem odmeval solo v pesmi Mama Loo mlade Tatjane Demšar.

Tudi drugi del nastopa mešanega zbora Podjuna ni odražal naslova. Zapel je Nageletovo koroško Kadar dižež snih gre, Lisičjakovo Pesem mladih ljudi, sodobno priredbo Alda Kumra Drim, drim, drimala, Srebotnjakovo Rezijansko, za zaključek pa še Atus cu satus in To be or not to be (Biti ali ne biti). Prav zadnja zagotovo pomeni zboru Podjuna tudi nekako preživetveno geslo. Ne da bi bil ogrožen, a število pevcev je nekako skrženo, tako da komajda še zmore tako zahteven program.

Razveslivo je zboru dirigirala tudi domačinka, študentka glasbe Anja Kapun. **J. R.**

DOBROLSKI SAMOSTAN

Vsestranski Giselbert Hoke

Giselbert Hoke

ZNANEMU in pomembnemu koroškemu umetniku, ki te dni proslavlja sedemdeseti življenjski jubilej, je posvečena razstava, ki obsega novejšo tapiserije, litografije in emajlna dela. Umetnika slavljenceja je vzorno dvojezično predstavila Doroteja Apovnik, ki je na kratko orisala njegovo življenjsko in umetniško pot. V centru njegove pozornosti je človeška podoba, eksistenca, še posebej priljubljena pa je v njegovih delih podoba ženske telesnosti in duševnosti (akti).

Slavljencu sta čestitala predstavnik dobrolske občine, župan Pfeiffer in kulturni referent Rudi Vouk, in predstavila njegov projekt, ki predvideva v kulturnem trikotu Podjune umetniško šolo. Ali bo dejan-

sko prišlo do realizacije tega zanimivega projekta, ki bi popestril kulturno dogajanje, pa še ni gotovo.

Razstava je odprta do 15. avgusta, dnevno od 10. do 12. ure in od 14. do 20. ure.

M. Š.

Na gubicah boolest presodi, pri sodbi let usmiljen bodi

Milka Hartman

»Drugi pa pojejo v zboru Polje, kdo bo tebe ljubil, polje, kdo bo tebe ljubil, polje, kdo bo tebe ljubil, potem pa fantovski solo – ko me hudi mož bo vzel ... fant na odru mi zdaj s strahom v glasu pošepne:

»Poglej tja k lipi.«

Pogledam na kraj senožeti, kjer je visoka lipa, in vidim grozljiv vrvež: črn rabelj lovi otroke in jih obeša na drevo. Iz vsega grla zavpijem:

»Otroci moji ljubi, bežimo!

Vsak, kolikor le more!« Stisne me pri srcu, ker glas ne more iz mojega grla. A ko pogledam tja natančneje, sem v hipu pomirjena, prijetno presenečena: naš ljubi kaplan Tevžej vzdiguje fantke in deklice, da se oprije-majo veje. Poganja jih, da veselo vreščijo, se smeji in učkajo kakor nihala stenske ure. Lepo jih je gledati.

»Greva tudi midva tja«, dé rjavolasi fant na odru.

Vprašam ga, zakaj da ni mrtev. Namesto odgovora mi skrivaj pokaže desni hlačni devžež. Iz njega pokukava črna veverica. Ko jo podražim, zagledam, da ima dva ostraa majčkena roga.

»Fant, poslušaj me, to pa ni za špas, kaj ne vidiš, da nosiš zlodeja v devžežu?«

»Bežati moram z veverico, da naju ne ulovijo.«

Lovski rogovi se oglasijo, kakor sirene.

»Hiti vendar«, me spodbuja, »ne smeva zamuditi.«

In jo ucvre sam brez mene, jaz pa napenjam možgane, česa da ne smeva zamuditi, saj vendar ne sanjam. Zdaj hitim sama za njim dol s senožeti in tja na kolovoz, ki pelje proti vasi, da bi zbežala naravnost domov na varno, vendar pot se vije zdaj navkreber, noge so mi čedalje težje, težko sopihajoč se vlečem korak za korakom dalje in sem neznansko nesrečna iz dveh razlogov: ker ne vem, zakaj drži pot v hrib in česa ne smem za-

2

SPOMINJANJE MILKE HARTMANOVE

NJENE SANJE

S položitvijo v njeno ljubljeno zemljo Libuškega polja, s številnimi poslovnimi govori se naše spominjanje pesnice Milke Hartmanove še ni končalo. Tokrat objavljamo drugi del surrealistične proze Janka Messnerja, ki je ob koncu devetdesetih let nastala na osnovi njenih sanj, avtor pa jo je objavil v antologiji »Lipa in hrast« v izdaji Prešernove družbe v Ljubljani leta 1990.

muditi. Spreletava me zona, ker se bojim, da bom s svojo počasnostjo zakrivila kako hudo nezgodo. Srce mi razbija v prsah in sencih. Bolj ko se poganjam, bolj mi drsi, da nikamor ne pridem. Že ovija okolico gosta megla. Iz nje zopno prši, jaz pa si prizadevam na vse kriplje dalje v hrib. Brez uspeha. Tedaj zapiha hladen mokrc. S severa je, si rečem, tam je mesto napihovanja, zato tako mrzlo vleče. Navsezadnje pa le zagledam vrh senožeti rešitelja – svojega dobrotljivega ata. Potegne me z vso silo k sebi na vrh.

Tedaj se oglasi visok hladen glas trobente s severa – iz bližnjega mesta.

»Letiva,« pravi ata, »da naju ne doleti kazen!«

Po nekaj korakih nizzdol po bregu se dvigneva s tal in zapljujeva mirno po zraku, ata pred menoj, jaz pa za njim – v vodoravni legi kak meter nad zemljo. Pokrajina je zdaj lirično sanjava. Obhajajo me nepopisni občutki blaženosti v vseh udih. Občutim svojo postavo kot sanjsko lepo. Kakor ribica, le da ne od vode božana, ampak od zračnega valovja.

Takšnega ata nima nobena mojih prijateljic v vasi, si rečem in plovem za njim, vsa prevzeta od njegovega znanja.

Šele v domačem sadovnjaku pristaneva, najprej se postavi na noge on, nato še jaz. Domači in sosedje naju zaskrblije-ni obkrožijo:

»Kod se potepata, čakamo samo še na vaju. Le kaj vama ne pride na misel – pluti po zraku, ko se je vendar Hitler napovedal na obisk. Sporočili so, da bo zdaj zdaj tu. Iz mesta se bo pripeljal. Hitro se uvrstita!«

Ob Milkinem 95. rojstnem dnevu 10. 2. '97 Foto: arhiv

Radovedna se postavim k ljudem, ki stojijo pred našo hišo in prežijo za Hitlerjem, kdaj se bo odkod prikazal, vendar megla, ki visi nad vaškim potokom, mi zastira pogled na cesto.

»Se že pelje, se že pelje, završi po vasi kakor burja po drevju. Nagnem se naprej, da bi videla, kakšen je.«

Po cesti iz mesta priropoče črna kočija. Vanjo sta vprežena polnokrvna okroglorita, svetlika-joča se vranca. Na kozlu sedi z napetimi vajetmi v rokah naš nadučitelj. V kočiji sedita dva v črno oblečena gospoda, eden od njiju je Hitler. To se vidi iz njegovega črnega pogleda in na pramenu las, počesanih ševsko na čelo.

Otrpli stojimo vsak pred svojo domačijo in s pridržano sapo oprezamo, kam se bo črna kočija obrnila. Kočijaž z vaške ceste zavije na kolovoz k našemu sosedu in se ustavi na njegovi gorici. Vranca zahrzata in zakopitljata, da se zaiskrijo podkve.

Kočijaž, ves v oficirskih portah, skoči strumno s kozla in ju šešljaje pomirja ššš,ššš. Pri tem mu binglja rdeči resasti obesek

ob sablji. Tudi vranca imata take obeske na vsaki strani glave.

Sosedovi vzdignejo roke in zavpijejo vsi v en glas:

»Hajtla, hajtla, hajtla!«

Hitler je po vsem videzu zelo zadovoljen. Zdaj pogleda čez ramo proti naši domačiji. Od strahu imamo povešene roke in glave.

Führer pa z levo roko za črnim pasom, desno pa držečo strmo kvišku, zakorači kakor racman samotež na našo gorico, nas premeri od nog do glave in spregovori z velikimi besedami – ne vem, kaj. Bolj ko odpira usta, bolj ko krili z rokami okrog sebe, da bi svoje velike besede o svoji politični veličini še povečal, manjši je, krajši in tanjši. Najprej se mu skrajšajo noge, da niso daljše kakor liliputančeve. Rečem si, zdaj vsaj lahko vsi vidijo, kako kratke noge ima laž. Potem si rečem, saj zdaj bo pa ta črni možej gotovo kar koj tudi kratke sape, kratkega pogleda in kratkih besed, že zaradi kratke pameti. In res, komaj sem si to rekla, se privali samo še v čedalje daljših intervalih kaka beseda iz njegovih široko razprtih ust in se jezavo razpoči na naši gorici.

Tedaj stopim predenj in ga vprašam:

Gospod Hitler, ali naj vam stolej podstavim, da vas bomo bolje videli?

A še preden mi Hitler utegne kaj odgovoriti, se začudim nad vaškim potokom: ta valovi črn

in pošasten nevzgor proti gori. Zastrmim se v ta izredni pojav in osupnem, ko zagledam oba brata – Folteja in Tevžaja, kako se opletajoč z rokami rešujeta ob ograji, da ju deroče valovje ne bi odneslo v pogubo. Pohitim k njima. Foltej se z zadnjimi močmi potegne kvišku in se reši, Tevžaja pa voda zalije za zmeraj. Počutim se nedopovedljivo mizerno. Gre mi na bljuvanje. Naposled se razjočem.

Solze se mi ne ustavijo več.

Obrnem se in stečem pri priči proti naši domačiji, da bi sporočila materi in sestri Trezi-ki, kakšno grozoto sem videla, vendar se prizorišče še enkrat spremeni:

Stojim v velikanskem taborišču samih lesenih barak, postavljenih v širikotu. Na sredi je ogromno dvorišče, posuto s krvavordečim peskom. Na sredi tega dvorišča pa iz svežih desk zbit lesen oder, obrizgan s krvjo. V vsak ogel tega odra so vgrajena lesena vešala, na njih pa kakor za okras po trije ali štirje obešenci v zebasto progastih rdečih hlačah, z razstegenjenimi vratovi. Na odru je velik, velik zbor moških. Vsi so oblečeni v črno kakor za pogreb. Ne morem razvozlati skrivnosti, zakaj so stoječi moški v črnem, viseči pa v rdečem.

Tedaj stopi na oder pred zbor moj brat Foltej. V roki drži črno paličko. Obrne se na pol k meni, se nasmehne in pravi:

»Kri ni voda.«

Potem se obrne k moškemu zboru, vzdigne paličko v pozor in že zapoje.

Jezim se, da njihovega petja ne slišim.

Oznojena odprem oči.

Dani se že.

Pogledam skozi okno: raztrgane megle se zlovešče podijo okrog skalnih vrhov Pece.

Štek je bovu, Janko. Koj praviš, a bi sa štoke puduebe gruaze dove napisat?

Če jih ti ne boš, buju peč z manu vrad v gruab ljague.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 3. 7.

RADIŠE, v kulturnem domu – Društvo »Glasbena šola«
19.00 Nastopi učencev Glasbene šole (oddelek Radiše)

PETEK, 4. 7.

BOROVLJE, na glavnem trgu – mestna občina Borovlje
15.00 Kmečki trg
PODKRAJ, pri Vitrniku – MoPZ »Kralj Matjaž«
20.30 Kresovanje za Cirila in Metoda. Ob 20. uri tek na 1.000 m
Marjan Čebul – Marko Buchwald

BOROVLJE, na glavnem trgu
21.00 Premiera predstave »Kärntner Jedermann«.
Igra Theater Waltzwerk

SOBOTA, 5. 7.

BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
18.00 Slovenski spored ORF: oddaja v živo po željah poslušalcev
19.30 Koncert kantavtorja Iztoka Mlakarja

ROŽEK, podružniška cerkev na Humu – KD Peter Markovič
20.30 Klasični koncert »Marimba« (percussion).
Nastopa duo »Basalt« (Nataša Konzilia & Klaus Lippitsch)

ŠKOFIČE, v ljudski šoli – SPD »Edinost«
20.30 Koncert MPZ »Rož« iz Šentjakoba – Ponižani in razžaljeni

NEDELJA, 6. 7.

PODPECA, pri Rieplu – SPD Zarja
7.00 Pohod na Peco. Zbirališče ob 7. uri pri Rieplu v Podpeci
MLINČE, pri Pegrinu – Ribiški klub
10.00 Ribiški piknik z ribjimi specialitetami, srečolovom
in kegljanjem
RADIŠE, v kulturnem domu – SPD Radiše
14.30 Kulturna prireditve ob zaključku delovne sezone.
Skupno z Zvezo slovenskih izseljencev se bodo spominjali
tudi 55-letnice preživetja in upora

SREDA, 9. 7.

REBRCA, v Mladinskem centru – KKZ, KM
in Mladinski center na Rebrci
14.00 Kreativni dnevi za mladince (od 13. do 17. leta). Cena: 800,-
za polni penzijo (stroški in material se posebej zaračunajo),
dnevi trajajo do 12. 7., do 18. ure
prijave na KKZ, tel.: 0463/516243-22

SOBOTA, 12. 7.

TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
9.00 Tečaj za fotografiranje.
Vodi: P. Schreiner; do 13. 7., do 13. ure
LOČE, pri Pušniku – SPD Jepa-Baško-jezero in SPD
13.00 Planinski izlet na Laserzwand, Lienški dolomiti.
TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete Sodalitas
18.00 Latinske počitnice.
Vodita: mag. Michael Huber in p. mag. Christian
Brandstätter, počitnice trajajo do 19. julija, do 13. ure
ŽELEZNA KAPLA, pred občinskim kopališčem – SPD Zarja
20.30 »Poletna noč«. Igra ansambel »Štajerskih sedem«

NEDELJA, 13. 7.

BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
18.00 Gledališka predstava »Divji lovec«.
Nastopa: Gledališka skupina SPD Borovlje

SOBOTA, 19. 7.

TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
9.00 Slikanje ikon. Vodita: mag. Silva Deskoska
in mag. Ljubčo Deskoski; traja do 26. julija, do 13. ure
BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD Borovlje
16.00 Srečanje ljudskih glasbenikov treh regij

NEDELJA, 20. 7.

KOMELJ – ZKP Pliberk, SPD Edinost
9.30 18. pohod na Komelj in spominska svečanost
OBIRSKO, pri Jerebu – Alpski klub Obir
14.00 8. mednarodno srečanje harmonikašev
TINJE, v domu – Katoliški dom prosvete
20.00 Ekскурzija za čebelarke in čebelarje »Kako čebelarijo
v Sloveniji?«; vodita: Anton Rozman in dir. Mirko Srienč

PONEDELJEK, 28. 7.

REBRCA
Teden mladih umetnikov. čas: od 28. julija do 2. avgusta
1997; prijava do 11. julija na KKZ; tel.: 0463/516243-22

ZVEZA KOROŠKIH PARTIZANOV, p. o. Pliberk
SPD »EDINOST« v Pliberku vabita na

18. pohod na Komelj

in spominsko svečanost ob 53. obletnici padle
Domnove čete v nedeljo, 20. julija 1997
Na voljo sta dve različni dolgi poti; na prvi (7 km)
je odhod ob 9.30 od Apovnika v Borovju 32, na drugi
(3 km) od gostilne Pistotnik ob 11.30. Po svečanosti
ob 13. uri bo družabno srečanje pri Štibarju.
Prisrčno vabljeni!

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem,
ki ste z nami pospremili našega
očeta **Hanzija Schellandra**,
starega Krušca na Moščenici, k
zadnjemu počitku. Globoko za-
hvalo izrekamo domačemu
župniku dekanu Kasslu, ki nam
je stal ob strani z molitvijo in
tolažilno besedo. Posebna za-
hvala velja somaševalcema.
župniku Buchu in prof. Andolš-
ku, cerkvenim pevcem moške-
ga zbora »Bilke«, zboru Vaščan-
ni pojo, govornikoma mag.
Gasserju in g. Spitzerju ter ga-
silcem.

Osmica bo v soboto, 5. 7.
1997, ob 10. uri v Bilčovsu.

Kruščeva družina

SLOVENSKA
PROSVETNA ZVEZA
objavlja razpis za

likovno kolonijo mladih
v Monoštru
(Szentgotthard v Porabju
na Madžarskem)
od 24. do 30. avgusta 1997
za otroke med 9. in 15. letom.

Število prijav je omejeno
in jih bomo upoštevali
po vrstnem redu.

Prijave SPZ: Tarviser Str. 16
9020 Celovec, tel 0463/
514300-20, fax -71)

RAZPIS

MESTA ZA KVALIFICIRANO VZGOJITELJICO ALI
VZGOJITELJA V VARSTVU KROŽKA STARŠEV ABCČ

Pogoji:

- zaključena izobrazba
 - pisno in ustno obvladanje slovenščine in nemščine
 - zanimanje za inovativno pedagoško delo z otroki
- Vaša vloga za namestitev naj vsebuje tudi kratek
življenjepis in potrdila o izobrazbi; pošljite jo
do 31. julija 1997 (datum poštnega žiga) na tale
naslov: Krožek staršev ABCČ, Mikschallee 4,
9020 Klagenfurt/Celovec

Ani Pasterk z Dobrove – 30.
rojstni dan; Johana Koch iz
Zgornjih Borovelj – 18. rojstni
dan; župnik Florjan Zergoj iz
Kazaz – 40. letnico mašništva;
Gabriela in Flori ml. Smrtnik
z Obirskega – rojstni dan;
Tončka Obilčnik z Rut – oseb-
ni praznik; Lote Tomaschitz s
Klopinja – rojstni dan; Pavla
Gruce z Dobrove – rojstni dan;

RADIO KOROŠKA
SLOVENSKE ODDAJE

ČETRTEK, 3. 7.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja
PETEK, 4. 7.
18.10 Kulturna obzorja
SOBOTA, 5. 7.
18.10 Od pesmi do pesmi –
od srca do srca – Oddaja
voščil v živo iz Borovelj!
NEDELJA, 6. 7.
6.08 Dobro jutro, Koroška /
Guten Morgen, Kärn-
ten! (dekan P. Sticker)
18.00 »Za vesel konec tedna«
PONEDELJEK, 7. 7.
18.10 Kratak stik
TOREK, 8. 7.
18.10 Otroška oddaja
SREDA, 9. 7.
18.10 Glasbena mavrica
21.04 Večerna oddaja

CLUB TRE POPOLI
organizira

jezikovne počitnice
v Portorožu in Piranu
od nedelje, 17. avgusta,
do sobote, 23. avgusta '97

- vsak dan tri ure pouka
v manjših skupinah, po
stopnjah znanja.
- Prispevek za tečaj 1000.- šil.
za odrasle, za študente in
šolarje pa 500.- šil.
- Cene za bivanje v hotelu (v
dvoposteljni sobi z zajtrkom):
Hotel Vile Park: 353.- šil.
Hotel Bernardin: 483.- šil.
- Podrobnejše informacije
pri Milki Hudobnik, telefon
0463/54079-22 (9.30–17.00)

ČESTITKA

Ilka Müller-Vavti je na Duna-
ju zaključila študij prevajalstva
iz ruščine in italijanščine. K
temu uspehu ji čestitata njena
družina in tudi uredništvo SV.

Ščemo varuško
za šest in osem-
letnega otroka
(deklica in deček) v
poletnih mesecih.

Plačilo po dogovoru.
JAVITE SE NA NASLOV:
družina Kupper,
9173 Šmarjeta v Rožu,
Kočuha/Gotschuchen 72,
Camping Rož,
telefon 04226/246.

ZVEZA SLOVENSkih ŽENA CELOVEC

Vabilo za

letovanje otrok
v Poreču

Obmorski počitniški center
od 16. julija do 26. julija 1997

Cena za 11-dnevno bivanje znaša 3000.- šil.

Nudimo prostore za bivanje, dnevno štiri obroke hrane,
za vsakih 10 do 12 otrok vzgojitelja, prevoz iz Celovca v Po-
reč in nazaj, zdravstveno oskrbo in v primeru potrebe prevoz
bolnega otroka v bolnišnico.

Prijavite se lahko pri Zvezi slovenskih žena (Milka Kokot),
tel. 0463/514300-40.

SLOVENSKO PLANINSKO
DRUŠTVO vabi na

planinski izlet

na Laserzwand (2.614 m),

Lienški dolomiti

Odhod 12. 7. ob 13. uri

pri Pušniku v Ločah

Nagelč – zlato poroko; Pavlina
Mihor iz Kotmare vasi – dvojni
praznik; Marija Hafner iz
Malčap – 70. rojstni dan; Peter
Haderlap z Obirskega – 30.
rojstni dan in god; Cirila Fur-
jan z Obirskega – rojstni dan;
župnik Marko Jernej iz Tinj –
srebrno mašo v Šentvidu; Fran-
ci Polzer st. in Franci Polcer
ml. – rojstni dan.

SLOVENSKI
VESTNIK

Usmerjenost lista
seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim
poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

tel. 0463/514300-0 • faks -71

DEŽURNA TEŠTEVILKE Sonja Wakounig
ODGOVORNI UREDNIKI
Jože Rovšek (-30) ... kultura, slovensko zamejstvo
Mirko Štukelj (-32) šport, oglasi
Sonja Wakounig (-34) ... politika, manjšinska družba
Poslovodstvo Mirko Messner (-50)
Tajništvo Urška Brumnik (-14)
Naročniška služba Milka Kokot (-40)
Prireditve Andrea Metschina (-22)

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem
TISK
Založniška in tiskarska družba z o. j. DRAVA
tel. 0463/50566
VSI
Tarviser StraBe 16, A-9020 Klagenfurt/Celovec

MLADINSKI DOM

20. podelitev bralnih značk

Gostje na podelitvi: Andrej Kokot, David Tasič in Jože Zupan

23. junija je v Mladinskem domu, v organizaciji študijske knjižnice, 83 otrok prejelo nagrado za prebiranje slovenskih knjig.

Letošnjo, že 20. podelitev bralnih značk je vodila Vida Polanšek. Sodelovalo je sedem skupin mladih bralcev iz Bilčovsa (16), z Radiš (12), iz Mladinskega doma (10), iz Sel-

Kota (8), z Obirskega (7), iz Modestovega doma (5) in študijske knjižnice (25).

Prireditvi je kulturni značaj dal koroški pesnik Andrej Kokot, ki je prebral nekaj odlomkov iz svoje najnovejše knjige »Ko zori spomin«. Prišla pa sta tudi gosta iz Ljubljane, založnik »Karantanije« David Tasič in

zastopnik Zveze bralnih značk Jože Zupan, ki je knjižnici podaril najnovejšo zbirko Vide Jerajev »Iz Ljubljane čez poljane«, ki jo je izdala omenjena založba. Prav tako je Jože Zupan predstavil slikanico Primoža Suhodolčana, ki se prireditve zaradi bolezni ni mogel udeležiti.

Mladi bralci iz vseh omenjenih krajev so prejeli lepe knjižne nagrade in Župančičeve srebrne in zlate značke.

Tudi mentorji Vida Polanšek, Marta Velik, Marta Polanšek, Berta Piskernik, Martina Traunik, Irena Reichmann in Leni Ogris so bili deležni pozornosti, saj jim je knjižnica podarila Kokotovo pesniško zbirko »Pastirjevi rajmi«.

V nagradnem žrebanju, ki ga je vodil tajnik Slovenske prosvetne zveze dr. Janko Malle, so bile razdeljene štiri nagrade: 1.) smučiči ELAN – Nadja Schellander iz Celovca; 2.) enodnevna vožnja v Benetke – Flori Reichmann iz Bilčovsa; 3.) hranilna knjižica (500.-) – Jakob Jesenko iz Bilčovsa; 4.) hranilna knjižica (500.-) – Ermina Hasič iz Bilčovsa. Nagrade so darovali podjetje ELAN, avtbusno podjetje Sienčnik in Posojilnica-Bank v Celovcu. Ob koncu so vsi dobili še malico, nekoliko za popotnico, nekoliko pa za moč in vzpodbudo pri nadaljnjem branju slovenskih knjig.

Še prav posebej pa je treba pohvaliti Kajo Novak, dijakinjo 3. b razreda ZGS, ki je v letošnjem šolskem letu prebrala 45 (!) slovenskih knjig. **P. S.**

ZBIRALNA AKCIJA

Apel za Davida Šalamuna

Le ledvica bo rešila življenje mlademu Davidu

ŽE PRED štirinajstimi dnevi smo pozvali bralce, da po svojih močeh pomagajo mlademu fantu, ki mora nujno na operacijo: ledvice so mu popolnoma odpovedale, trikrat tedensko je na dializi, ki postaja čedalje bolj neučinkovita. To traja že pet let.

David živi v Berlinu z materjo Marušo Krese, ki se nesebično razdaja za svoje otroke, poleg tega pa so ji zaradi njegove velikega angažiranja pri pomoči za Sarajevo v Nemčiji podelili častni križ.

Davidovo življenje pa postaja čedalje bolj odvisno od operacije. V Nemčiji je na seznamu za presaditev že od leta 1992, a le v ZDA bi mu lahko v razmeroma kratkem času pre-

sadili novo ledvico. Cena pa je 125 tisoč dolarjev.

Maruša Krese je pred leti žrtvovala svojo ledvico, a jo je telo izločilo in upanja so se razblinila. Tudi oče, pesnik Tomaž Šalamun, mu je ponudil svojo, a po preiskavah se je izkazalo, da ni primerna za sina.

Prijatelji in znanci zbirajo denar po Sloveniji, Nemčiji, Avstriji in Švici. Bralce Slovenskega vestnika naprošamo, da tudi vi po svojih močeh pomagajte. Vsak šiling pomeni delček rešitve za Davida!

Odprli smo bančni račun pri Posojilnici-Bank Borovlje, kamor lahko vplačate svojo pomoč: bančna številka 39102, konto 33.000.860. Hvala že vnaprej!

Umrl je Pepi Kravanja

PRED kratkim smo pri Mariji na Zilji pokopali gospoda Pepija Kravanja, 76-letnega mizarskega mojstra v Malem sedlu. Zadnja leta je bil težko bolan in je predal delavnico svoji hčeri. Bil je silno priljubljen in spoštovan mojster, cenili so ga vajenci, odjemalci in kmetje, ki so mu prodajali les. Spoštovali so ga zaradi njegove izjemne poštenosti, po kateri je slovel že njegov stric Jože Kržišnik, po katerem je rajni prevzel delavnico. Poleg dela in skrbi je vedno našel čas za kegljanje

na ledu in je na Švedskem postal kot posameznik celo evropski mojster. Imel je veličasten pogreb, na katerega so prišli ljudje iz vsega okraja in predvsem tudi iz bližnjih Rateč, kjer je bila doma njegova žena.

Pogrebne obrede je opravil domači župnik konzistorialni svetnik prof. Rihard Kogler v obeh deželnih jezikih. Lep nagovor pokojnemu je posvetil njegov nečak msr. Franci Petrič.

Ženi in hčerkama izrekamo naše globoko sožalje!

SLOVENSKA GIMNAZIJA

Predstavitev interneta

Dijaki pri surfanju po internetu

Vedno več ljudi se poslužuje elektronske mreže internet. Pretekli teden so dijaki in dijakinje na gimnaziji lahko spoznali to informacijsko ponudbo, povezavo s Kleine Zeitung (provizor) pa je posredovala avstrijska pošta, ki je prevzela tudi stroške. Za večino je bilo surfanje po internetu nekaj povsem novega, a mikavnega.

Samo, 6. b: »Internet imamo na šoli prvič, moj namen je približati dijakom in dijakinjam osnovno znanje elektronske ko-

munikacijske službe internet. Internet je elektronski medij, ki je poln informacij z vsega sveta. Dnevno je vse več novih informacij in uporabnikov. Ob začetku je bilo nekaj strahu, dijaki in dijakinje pa so se počasi navadili in bili celo navdušeni.«

Julija, 5. r.: »Prvič sem delala z internetom, na začetku se sploh nisem znašla. Medij me fascinira, ker v njem lahko sodeluje toliko ljudi hkrati. Doma še nimam priključka zanj«.

M. Š.

■ Pismo bralcev

Hvala lepa, dr. Sturm!

Dr. Sturm je v imenu koroških Slovencev v parlamentu izjavil, da narodna skupnost ne potrebuje narodnostnih strank in političnih pravic. Na občinski ravni se bo po Sturmovih zahtevah v prihodnosti predsednik slovenskega sosveta pogajal z župani o vprašanih slovenske narodne skupnosti. Ne začudi več, da narodna skupnost po njegovih izjavah ne potrebuje kolektivnih pravic. Večina parlamentarnih strank se s temi zahtevami ne strinja, ker se zavedajo pomena izvoljenih samostojnih občinskih odbornikov.

Tudi generalni konzul dipl. inž. Jože Jeraj in državna sekretarka Mihaela Logar sta za Republiko Slovenijo zavzela jasno odklonilno stališče. Za to korajžno držo jima velja vsa zahvala, ker s tem ščitita nadaljnji obstoj koroških Slovencev. Oba se, kakor tudi koroška ÖVP, FPÖ (razen Schretterja) in LIF zavedata, da Sturmov predlog vodi v popolno asimilacijo koroških Slovencev in v takojšnji razpust samostojnih list.

Politična organiziranost, kakor jo ima zgledno urejeno Slovenija, je za preživetje narodne skupnosti neobhodno potrebna. To dokazujejo uspehi slovenskih občinskih odbornikov in zborničnih zastopnikov. Dr. Sturm, mi od vas zahte-

vamo, da ne govorite več v imenu koroških Slovencev, ampak samo v imenu tistih delegatov, katere baje zastopate. Tudi ne želimo vašega vmešavanja v globaško občino, ker kot EL z vsemi frakcijami zgledno rešujemo vse probleme. Vaša navzočnost pomeni narodnostni konflikt, ki ga mi v naši občini ne želimo.

Hvala lepa, dr. Sturm, da nas primerjate z Jugoslavijo in da nas kljub volilnemu uspehu in našemu mandatu ne želite več v koroškem političnem prostoru. Z vso jasnostjo se od vas distanciramo in upamo, da se bo Slovenija zavedala svoje ustavne obveznosti, da naj podpira krepitev in razvoj

slovenstva v zamejstvu in ne oseb, ki želijo iz ideoloških razlogov uničiti še zdravo jedro koroških Slovencev, uspešno samostojno politično gibanje.

Zahvala pa velja vsem predstavnikom ÖVP, FPÖ in LIF, ki so v parlamentu zavrnili to za Slovence uničujočo politiko.

Podžupan Bernard Sadovnik, član predstojništva Hubert Kordež, občinska odbornica Bernardka Kordesch – vsi navzoči pri parlamentarni prireditvi, dne 24. 6. 1997

In? Kaj se bo zgodilo, ko bo Sturm prišel v Globasnico? Ga boste linčali? Na vsak način pa je zanimivo in verjetno enkratno v drugi republiki, da kak podžupan oz. kar kolektiv v Avstriji tako rekoč prepoveduje »navzočnost« kakega državljana, samo zato, ker je drugačnega mnenja kot on sam oz. tisti, ki ga kronajo z »zdravim jedrom«. So to tako opevane kolektivne pravice EL? Je to »svoboda, ki jo imate v mislih«? In nehajte se sklicevati na volilce, ki niso volili deželne EL, temveč občinske liste!

Na sliki je še en dokaz, da se koroški Slovenci od večinskega naroda razlikujemo samo po jeziku. In niti po kulturi ne.

V istem tonu napisan letak leta 1975

Uredništvo

15-LETNICA ŠAHOVSKE SEKCIJE SŠZ

Uspel mednarodni jubilejni turnir obmejnih dežel

SLOVENSKO športno dogajanje na Koroškem so pretekli konec tedna oblikovali šahisti. Šahovska sekcija Slovenske športne zveze (SŠZ) je v nedeljo v gostišču Koren v Bilčovsu praznovala 15-letnico uspešnega delovanja z jubilejnim mednarodnim turnirjem šahistov obmejnih dežel, na katerem so sodelovale štiričlanske ekipe iz Slovenije, Italije, Madžarske in Avstrije.

Na izredno kvalitetnem tekmovanju – največjem v zadnjih 15 letih na Koroškem – so se pomerili šahisti ŠD Tomo Zupan Kranj, ŠK Rudar Idrija, ŠD Piran I in II (vsi Slovenija), Zveza slovenskih športnih društev iz Trsta (Italija), ŠD Monošter/Szombathely (Madžarska), ter Koroške SSK Obir Železna Kapla, dve ekipe šahovskega kluba ASKÖ Bekštanj/Finkenstein in ekipa Slovenske športne zveze.

Zasluzeno zmago je slavila mlada ekipa ŠD Tomo Zupan iz Kranja v postavi Boštjan Markun, Žiga Žvan, Klemen Klavčič, Matjaž Šlibar pred prvo ekipo s SŠZ pobrateni ŠD Piran (Žnidaršič, Treuršič, Pregorac, Grobovšek) ter ekipo ASKÖ Finkenstein/Bekštanj II (Grom, Ott, A. Gallob, Winkler). Zmagovalci iz Kranja so vodili vseh devet kol in osvojili 30,5 od 36 možnih točk, ŠD Piran I je osvojilo 26 točk, Bekštanj II pa 22 točk. Nadaljnji vrstni red: 4. ZSSDI Trst 21,5 točke, 5. ŠK Rudar Idrija 19,5, 6. ASKÖ Bekštanj I 18, 7./8. ŠD Piran II in Monošter po 13,5. Zadnji dve mesti v premočni mednarodni konkurenci sta zasedli ekipe SSK Obir Železna Kapla v postavi Jokovič, J. Wolte, Hanschou in Stossier z 9 točkami in senzacionalnim remijem 2:2 proti kasnejšemu zmagovalcu ter gostitelju SŠZ (Gorazd Živkovič, Dunja Lukan, Franci Rulitz, Ivko Ferm/Ivan Lukan) s šestimi točkami.

Jubilejni turnir je potekal po pravilih Mednarodne šahovske

Napeto na mednarodnem turnirju SŠZ

Foto: SV

zveze za aktivni šah – igralni čas je bil 15 minut za partijo igralcu. Glavni sodnik je bil slovenski državni sodnik Silvo Kovač, vodja tekmovanja pa je bil vodja šahovske sekcije SŠZ Ivan Lukan, ki je s svojimi sodelavci organiziral turnir kot tudi okvirni program z obiskom letošnje koroške deželne razstave na temo »Vse je lov« v Borovljah ter slovenskega kulturnega doma pri Cingelcu na Trati, kjer je bila pred več kot sto leti ustanovljena ena prvih slovenskih hranilnic in posojilnic na Koroškem.

Nagrade sta ob slovesni razglasitvi rezultatov podelila županja občine Bilčovs Štefanija Quantschnig in predsednik Slovenske športne zveze Marjan Velik. Slednji je ob jubileju šahovske sekcije odlikoval tudi več osebnosti in društva, ki so se v zadnjih 15 letih še posebej prizadevali za plodno čežmejno sodelovanje šahistov, oz. dosegli velike šahovske uspehe za Slovensko športno zvezo. Zlato odlikovanje so prejeli soustanovitelj šahovske sekcije Danilo Prušnik, šahist Jurij Iskra (oba SŠZ) in Ivan Zabukovec (ŠD Piran-Portorož), srebrno odlikovanje pa mladinska državna prvakinja Dunja Lukan, Ivko

Ferm, Silvo Kovač, sekcijski vodja Ivan Lukan ter šahovska društva ZSSDI, Piran in Monošter. Čestitke koroške šahovske zveze pa je slovenskim šahistom izrekel tudi njen podpredsednik Seppi Gallob.

Pokroviteljstvo nad vzorno organizirano mednarodno prireditvijo Slovenske športne zveze so poleg županje občine Bilčovs in predsednika SŠZ prevzeli še deželni referent za šport in namestnik koroškega deželnega glavarja dr. Michael Ausserwinkler, predsednik koroške šahovske zveze dipl. inž. Herald Piber ter mestni svetnik za šport mesta Celovec dr. Dieter Jandl.

I. L.

ODBOJKA

Ženska ekipa SK Aich/Dob v 2. ligi

Kot smo že poročali, dobljanska ženska ekipa v kvalifikacijskih tekmah za vstop v II. zvezno ligo ni bila uspešna. Vendar je pred dvema tednoma vodstvo kluba dobilo sporočilo, da je eno moštvo »odskočilo« in da bi Dobljanke prihodnjo sezono lahko tekmovali eno ligo više.

Vodstvo kluba je sklicalo posvet z vsemi igralkami in se odločilo, da se poveže z drugim klubom in z njim ustvari igralško skupnost. Predsednik kluba Martin Micheu je hitro ukrepal in takoj kontaktiral s klubom AVC Celovec, katerega članica sem tudi jaz. Pretekli četrtek je bilo vse zmenjeno. Poleg igralke SK Dob bodo v ekipi igrali štiri igralke AVC in po vsej verjetnosti še ena liginarka.

Klub se bo imenoval SPG Aich/Dob – AVC. Tekmovanja pa bodo v Celovcu in Šentpavlu. Upam, da bodo novo igralško skupnost tudi v prihodnje podpirale zveste navijačke in da se jim bo pridružila še marsikatera ljubiteljica odbojke.

Mira Trampusch

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB

Nov začetek z Jagodičem?

Preteklo sredo je vodstvo kluba razpravljalo o prihodnosti kluba in načrtalo smernice za jesensko prvenstvo. Presenetljivo je vsekakor, da je moral Marjan Pušnik, od katerega je vodstvo očitno pričakovalo preveč, zapustiti trenersko mesto. Stari in spet novi trener je vsem znani Alojz Jagodič, ki je moštvo uspešno vodil od leta 1984 do 1990. Delo drugega trenerja pa bo opravljal dosedanji trener 2. ekipe Miha Kreutz.

Spet v Trnji vasi

Odborniki so na seji tudi sklenili, da bo moštvo v prihodnjih treh sezonah spet igralo v manjšem športnem kompleksu v Trnji vasi, kjer je SAK dosegel svoje doslejšnje najboljše uspehe.

Kader

Izbira igralcev v pretekli sezoni gotovo ni bil posrečena, saj sta legionarja Omerović in Škerjanec močno razočarala, do neke mere pa tudi Grujić. Vsi trije so medtem že zapustili SAK. Odhod odličnega vratarja A. Prescherna pa je gotovo boleč.

V prihodnji sezoni bosta moštvo zaenkrat okrepila napadalec Dinko Vrabac (Primorje, 1. slovenska liga), Mathias Dollinger (Sturm Gradec/LUV Gradec) in vratar Udo Mallegg (Wietersdorf).

M. S.

Alojz Jagodič spet trener SAK

KOLESARJENJE

Avstrijsko prvenstvo

Pretekli teden so se pomerili avstrijski kolesarji na državnem prvenstvu na Tirolskem. Peter »Paco« Wrolich je na gorski vožnji dosegel odlično 7. mesto (zmagal je klubski kolega H.

Morscher). Na cestni dirki, ki je bila dolga nad 200 km je zmagal G. Totschnig, Wrolich pa se je zaostankom 1 minute in 22 sek. uvrstil na 12. mesto. V sredo pa se je pričela mednarodna in zelo zahtevna krožna dirka po deželi Rheinland/Pfalz, na kateri tudi sodeluje naš rojak iz Koroške. Njegova cilj oziroma želja je zmagati vsaj na eni etapi. M. S.

PLANINSTVO

Gorska nesreča

Na Okrešlju v Turskem žlebu v Kamniških alpah se je pred kratkim zgodila tragična nesreča, v kateri je zgubilo življenje pet gorskih reševalcev. Do usodne nesreče je prišlo v okviru gorske reševalne vaje. Helikopter, ki je lebdel nad skupino reševalcev, jih je po nesrečnem naključju – na vrvi je bilo pet reševalcev – potegnil v smrt. Kaj je bil vzrok te nesreče, je še vedno velika

neznanica, najverjetneje pa je odpovedal človek. Vsekakor je bila to ena najbolj tragičnih nesreč v zgodovini Slovenske gorske reševalne službe.

Na žalni slovesnosti v počastitev spomina ponesrečenih alpinistov so se od njih poslovili predstavniki Gorske reševalne službe Slovenije, Planinske zveze Slovenije, Republiškega štaba civilne zaščite ter sorodniki in številni prijatelji. Žalne slovesnosti se je udeležil tudi predsednik republike Milan Kučan.

Najboljši strelci N. Jager, M. Prušnik in M. Smolej s trenerjem B. Grzetičem in mojstrom pri žaru K. Zeichnom.

Pretekli torek so odborniki košarkarskega kluba KOŠ priredili na vrtu ZG za Slovence družabno prireditev v čast mladih uspešnih športnikov tega mladega kluba.

Predsednik Anton Malle je vse navzoče iskreno pozdravil in na kratko orisal uspešen potek klubskega in šolskega tekmovanja, pri katerem je KOŠ sodeloval s štirimi ekipami. Zahvalil se je vsem igralcem, trenerju Bojanu Grzetiču in

apeliral na odgovornost in resnost vsakega športnika, brez katere ni mogoče doseči lepih uspehov. Klub bo tudi letos priredil košarkarski tabor ob Jadranskem morju konec meseca avgusta. Podpredsednik SŠZ Danilo Prušnik se je zahvalil številnim sponzorjem, ki veliko prispevajo k uspešnemu poteku klubskega dela in tekmovanja. Družabna prireditev je izzvenela v prijateljskem in športnem vzdušju.

M. S.

ŠAHOVSKI OREH ŠTEV. 79

Silvo Kovač

De Carbonel - Berliner / Dopisna akcija

Položaj na šahovnici daje vtis, da je črni kralj bolj izpostavljen napadu nasprotnikovih figur, kot pa beli, ki se v kotu šahovnice skriva za svojimi

kmeti. Na potezi je črni, ki pa misli drugače! Prav položaj belega kralja mu daje motiv za igro na zmago. No, in kako je kaj takega mogoče?!

REŠITEV ŠTEV. 78

Neroden položaj črnega kralja in dame beli izkorišča z lepim skokom skakača 1.Sd5! Ld5: / na umik črne dame sledi 2.Dh6+ Kg8 3.Sf6+: po 1...ed5 2.Sf5+ šeh/2.ed5. Sedaj je polje e6 pod udarom kar treh belih figur. Po umiku dame 2...Da7 je beli v partiji prisilil črnega na prodajo po 3.Dh6+ Kg8 4.Sf5! Črnemu grozi mat na polju g7, na 4...ef5 pa 5. Te8 mat!

